

Przedpłata (za egz. nie-obowiązkowe) na miesiąc grudzień 1,30 zł.

Krotoszyński

Cena ogłoszeń miejscowych za wiersz milimetr. (1-lam) lub jego miejsce 10 groszy.

Oređownik Powiatowy

Wychodzi w środy i soboty.

Administracja i Redakcja: DRUKARNIA — KROTOSZYN, UL. KOZMIŃSKA 2. TELEFON 164.

REDAKCJA DZIAŁU URZĘDOWEGO — STAROSTWO W KROTOSZYNIE — TELEFON 39.

Rozporządzenie porządkowe Starosty Powiatowego Krotoszyńskiego

z dnia 18-go listopada 1933 roku
w sprawie tępienia myszy polnych.

Na zasadzie §§ 6, 12 i 15 ustawy o zarządzie policyjnym z dnia 11. III. 1850 r. (Zbiór Ust. pr. str. 195) § 11 rozporządzenia Rady Ministrów z dn. 21. I. 1924 r. w przedmiocie zmian w kwotach pieniężnych określonych w przepisach karnych (Dz. U. R. P. Nr. 9 poz. 89), tudzież art. 113 rozp. Prez. R. P. z dnia 19. I. 1928 r. o organizacji i zakresie działania władz administracji ogólnej (Dz. U. R. P. Nr. 11 poz. 86) oraz za zgodą Wydziału Powiatowego, zarządzam co następuje:

§ 1. W razie stwierdzenia większego rozmnażania się myszy polnych zarządzają miejscowe władze bezpieczeństwa i porządku publicznego tępienie tych gryzoniów przez wyłożenie szczepionki tyfusu mysiego lub innego skutecznego środka przeciwdziałającego.

§ 2. Do wyłożenia szczepionki tyfusu mysiego lub innego środka są zobowiązani wszyscy właścici-

ele, dzierżawcy i użytkownicy jakichkolwiek gruntów pow. krotoszyńskiego.

§ 3. Obowiązkowi temu podlegają również grunta państwowe, samorządowe, gminne i wojskowe.

§ 4. Za grunta uważać należy pola orne, łąki pastwiska, ogrody, place, boiska, lasy, zarośla, drogi, groble, rowy i miedze.

§ 5. Terminy i sposób wyłożenia jakoteż rodzaj środka przeciwdziałającego oraz miejsce zakupu ustali każdorazowo miejscowa władza bezpieczeństwa i porządku publicznego i poda do publicznej wiadomości osobnym obwieszczeniem.

§ 6. Niezastosowanie się do powyższych przepisów jak i przepisów obwieszczenia wydanego na zasadzie § 5 podlega karze przewidzianej w § 34 ustawy polno-łesnej z dnia 1. IV. 1880 roku (Zbiór Ust. Pr. str. 230).

§ 7. Rozporządzenie niniejsze obowiązuje z dniem ogłoszenia w Poznańskim Dzienniku Wojewódzkim.

Starosta Powiatowy: (—) Kasprzak.

Nr. W. 21/11/33.

Dział nieurzędowy.

Z bliska i daleka.

Celem przyjsięcia z pomocą tym zakładom pracy, które obciążone są zaległościami na rzecz instytucji ubezpieczeń społecznych, opracowywane są projekty odpowiedniej ustawy. Przed wejściem w życie tych projektów ogłoszone zostały okólniki Ministerstwa Opieki Społecznej o ułatwieniu spłaty zaległych składek i opłat dla Kas Chorych, a ostatnio dla ubezpieczeń długoterminowych — czterech zakładów ubezpieczeń od wypadków.

W stosunku do Kas Chorych przewidziane zostało dla zaległych składek, których termin upłynął przed 1 października 1931 r. skreślenie odsetek zwłoki i rozłożenie zaległych należności począwszy od 1 stycznia 1935 r. na lat 10 przy zabezpieczeniu hipotecznym i na lat 3 w razie braku tego zabezpieczenia. W stosunku do pozostałych wymienionych wyżej ubezpieczeń przewidziane są analogiczne ulgi z wyjątkiem skreślenia odsetek za zwłokę.

Dalsze okólniki w tej sprawie nie są przewidziane. Wohec tego zakres ulg nie zostanie prawdopodobnie rozciągnięty na istniejące samodzielnie ubezpieczenia b. zaboru pruskiego i na fundusz bezrobocia.

W stosunku do ubezpieczeń, które objęte zostały wymienionymi wyżej okolicznościami, zainteresowane zakłady mogą wystąpić o uzyskanie ulg i ułatwień, nie czekając na otrzymanie zawiadomienia od właściwego zakładu.

Państwowy Instytut Eksportowy posiada informacje o zainteresowaniu jednej z bardzo poważnych firm importowych amerykańskich do nawiązania bezpośrednich stosunków handlowych z firmami polskimi.

Firma amerykańska obsługuje liczne sklepy departamentowe oraz hurtowników. Posiada ona swą siedzibę w najruchliwszej części New-Yorku. Zbyt znalazłyby zwłaszcza następujące artykuły produkcji polskiej: flaszki do gorącej wody, termometry, szetki do mycia, zabawki, obuwie, specjalnie zaś tenisowe, pantofle domowe, szpilki do włosów, wstażki i taśmy do gorsetów, zmywaki metalowe, lep na muchy, linijki drewniane oraz sikawki.

Firma amerykańska posiada duże doświadczenie handlowe, zajmuje się importem oddawna, a obecnie pragnie jedynie zmienić swych dostawców. Eksporterzy polscy, którzy chcieliby zawiązać stosunki handlowe ze wspomnianą firmą, winni zwrócić się w tej sprawie do Państwowego Instytutu

Eksportowego. Należy nadmienić, że do nawiązania stosunków handlowych niezbędnym jest przesłanie dokładnych ofert i wzorów. Dostawy towarów muszą być dokonywane regularnie i dokładnie, tak, że jedynie firmy wykwalifikowane w handlu zamorskim mogą ubiegać się o otrzymanie zamówień od wspomnianej firmy amerykańskiej.

Rada Ministrów na ostatnim swym posiedzeniu uchwaliła dodatkowe kredyty w budżecie ministerstwa przemysłu i handlu w wysokości 4 milionów zł. na popieranie eksportu artykułów przemysłowych, oraz 6 milionów zł. w budżecie ministerstwa skarbu na popieranie obrotu produktami rolnymi.

Kredyt 4 miliony zł na poparcie wyrobów włókienniczych ma być wydatkowany w taki sposób, aby pomoc ze skarbu państwa stała się czynnikiem sprzyjającym podniesieniu jakości eksportowanych towarów.

Kwota 6 milionów zł. przeznaczona na popieranie obrotu produktami rolniczymi znajdzie całkowite pokrycie we wpływach, uzyskanych z nowych źródeł dochodowych, a mianowicie z 10%owego dodatku do państwowego podatku gruntowego, przemysłowego, oraz państwowego podatku od uboju.

Rada Ministrów na posiedzeniu w dniu 28 ubm. zatwierdziła projekt ustawy o oznaczaniu wyrobów wytwórczości polskiej.

Projekt przewiduje, że celem ułatwienia rozpoznawania wyrobów wytwórczości polskiej, minister przemysłu i handlu zostaje upoważniony do udzielania zezwoleń na oznaczanie polskich wyrobów specjalnym znakiem rozpoznawczym. Projekt upoważnia następnie ministra do ustalania w drodze rozporządzeń warunków, od których będzie zależało uzyskanie zezwolenia, wzorów rysunku znaku rozpoznawczego, jak również sposobu oznaczania nim wyrobów.

Każde udzielenie lub cofnięcie pozwolenia na oznaczanie wyrobów znakiem rozpoznawczym, musi być ogłoszone w „Monitorze Polskim“ lub w czasopiśmie, które wskaże rozporządzenie wykonawcze ministra przemysłu i handlu.

Za przekroczenia przepisów ustawy, projekt przewiduje surowe kary, a mianowicie karę aresztu do dwóch lat i karę pieniężną do 10.000 zł.

Końcowy artykuł projektu przewiduje wejście w życie ustawy w trzy miesiące po jej ogłoszeniu.

W związku z podpisaniem polsko-niemieckiej umowy sprzedaży żyta p. W. Przedpełki prezes państwowych zakładów przemysłowo-zbożowych, który brał czynny udział w zawieraniu tego układu wypowiedział się co do jego znaczenia w sposób następujący:

Katastrofalny spadek cen żyta, jaki zaznaczył się w roku bieżącym, został niewątpliwie spotęgowany przez niezemianowaną konkurencję polsko-niemiecką na rynkach odbiorczych i sprawił, że rządy polski i niemiecki postanowiły ponownie uzgodnić swą politykę wywozową w zakresie żyta.

Nowo podpisana umowa nie stwarza jednak wspólnego hiura sprzedaży, ani nie ustala sztywnych kwot eksportowych, gdyż uznano zgodnie, że wystarczy gwarancja, iż eksport będzie w obu państwach scentralizowany, że obie centrale eksportowe będą uzgadniały stale swą politykę wywozową, a przede wszystkim będą przestrzegały jednolitych cen minimalnych zarówno w stosunku do żyta, jak i maki żytniej. Tego rodzaju konstrukcja umowy ułatwia ewentualne porozumienie z innymi państwami eksportującymi żyto.

Byłoby błędem przypuszczać, że umowa polsko-niemiecka wywoła automatycznie wzrost cen żyta, jeżeli poza tem sytuacja na rynkach światowych nie ulegnie zmianie, w szczególności zaś, jeżeli nie będzie jej towarzyszył popyt na żyto w krajach odbiorczych.

Nie ulega jednak wątpliwości, że umowa ta usuwa dodatkowy, zbędny i szkodliwy cennik zniżkowy na rynku żytnim. Poważne realne korzyści dla obu krajów będą mogły się uwypuklić w całej pełni dopiero w przyszłym okresie gospodarczym, jeżeli umowa na ten następny okres zostanie przedłużona.

Z dniem 1. grudnia br. wchodzi w życie zawarta kilka dni temu umowa między rządem polskim a sowieckim w sprawie porozumienia drzewnego.

Zgodnie z umową, ograniczona zostanie produkcja śliprów sowieckich oraz następuje podział rynku pomiędzy Polską a Rosją sowiecką przez ustalenie gatunków i cen minimalnych jak również kontrola nad wykonaniem umowy.

Jeśli się przyjmie pod uwagę, że Rosja sowiecka jest największym eksporterem drewna na świecie i że konkurencja ze strony Rosji uprawiającej dumping i sprzedającej dotychczas drewno na rynkach światowych poniżej kosztów produkcji, wyrzuciła Polsce ogromne szkody, należy uznać fakt zawarcia porozumienia drzewnego za bardzo doniosły.

Pożyczka Narodowa.

Przypominamy subskrybentom Pożyczki Narodowej, że termin płatności III raty upływa dziś tj. 5 grudnia 1933, do którego to dnia winni się wszyscy subskrybenci całkowicie wywiązać z przyjętego na siebie obowiązku obywatelskiego.

Spieszmy więc czempredżej do właściwego Urzędu Skarbowego lub placówki sprzedaży i wpłaćmy tam należną od nas sumę z tytułu III raty.

Pożyczka Narodowa — spisy osób i firm, które otrzymały dyplomy Komitetów Obywatelskich.

Wobec tego, że akcja przyznawania i wydawania dyplomów przez Komitety Obywatelskie jest prawie ukończona, Komisarz Generalny Pożyczki Narodowej przystępuje do wydawania drukiem spisu osób i firm, które dyplomy otrzymały, a temsamem wywiązały się z obowiązku obywatelskiego.

Spisy te ułożone będą według miejscowości (miast województw, powiatów), zawodów o ile chodzi o osoby — i branż, o ile chodzi o przedsiębiorstwa.

Wydawnictwo powyższe, pomijając jego znaczenie ogólnospołeczne, będzie miało praktyczne zastosowanie, gdyż ułatwi w stosunkach handlowych zwracanie się do tych firm, przedsiębiorstw, majątków lub osób, które spełniły obowiązek obywatelski.

Ze spisu jednak zostaną wyłączone te osoby i przedsiębiorstwa, które nie opłacają regularnie kolejnych rat.

Spisy sprzedawane będą za cenę kosztów druku.

Ułgi w podatku przemysłowym dla ogrodnictwa i sadownictwa.

Ministerstwo Skarbu na podstawie art. 94 ust. o państw. podatku przemysłowym zwolniło począwszy od 1 stycznia 1933 r. od państwowego podatku przemysłowego prowadzone poza obrębem osad miejskich ogrodnictwa i sadownictwo, o których mowa w art. 2 punkt 1 lit. b ustawy tj. nawet wówczas gdy są prowadzone zawodowo i zarobkowo jako wyłączny lub przeważający rodzaj gospodarstwa rolnego lub leśnego.

Ulga ta udzielana będzie przez Urzędy Skarbowe bez obowiązku składania indywidualnych podań. Prowadzone jećnak zawodowo i zarobkowo przez posiadaczy gospodarstw rolnych i leśnych wytwórnie, przerabiające plody ogrodnictwa i sadownictwa, jak również specjalne hodowle kwiatów w oranżeryjach i cieplarniach odpłacają podatek przemysłowy na zasadach ogólnych.

Ważne dla emerytów.

W myśl zmienionych świeżo ogłoszonym Rozporządzeniem Prezydenta Rzplitej z dnia 28 października 1933 r. (Dz. U. R. P. nr. 86, poz. 668), postanowień artykułu 25 ustawy emerytalnej emeryci, którzy zajmują jakiegokolwiek płatne stanowisko w urzędzie, instytucji, przedsiębiorstwie lub zakładzie państwowym, czy też samorządu terytorjalnego lub gospodarczego, tudzież w instytucjach ubezpieczeń społecznych, oraz emeryci, którzy pobierają emeryturę z funduszy takiej instytucji, przedsiębiorstwa lub zakładu, otrzymują tylko taką część, przyznanego na mocy niniejszej ustawy, uposażenia emerytalnego, którą wraz z wynagrodzeniem, względnie zaopatrzeniem, pobieranem z danej instytucji, przedsiębiorstwa lub zakładu nie przewyższa 150% uposażenia, ostatnio pobieranego w służbie czynnej.

Celem wykonania powyższego postanowienia, Izba Skarbowa rozesłała wszystkim zainteresowanym emerytom i wdowom po nich stosowne deklaracje, które muszą być po wypełnieniu przez zainteresowanych zwrócone Izbie Skarbowej do dnia 8 grudnia 1933 r., w przeciwnym razie wypłata emerytury zostanie wstrzymana.

Ulgi w spłacie podatku spadkowego i od darowizn.

Z dniem 31. grudnia br. upływa termin ulgowej spłaty podatku spadkowego i od darowizn, wymierzonego przed 1. kwietnia 1933 r. t. j. przed wejściem w życie nowej ustawy z dnia 14. marca 1933 r. Ustawa powyższa przewiduje bardzo wydatne obniżenie wysokości podatku, które waha się w granicach od $\frac{2}{3}$ do $\frac{4}{5}$ dotychczas wymierzonego podatku zależnie od czasu powstania zaległości, wartości przedmiotów i stopnia pokrewieństwa.

Omówione ulgi mają zastosowanie tylko w tym przypadku, jeżeli podatnik uiszcza przypadający na niego podatek najdalej do 31. grudnia 1933 r.

Ponieważ w rozumieniu powyższej ustawy podatnikiem jest każdy spadkobierca (zapisobierca) lub obdarowany, któremu wymierzono podatek od jego udziału w spadku lub darowiznie, przeto ulga przewidziana w powołanej ustawie będzie miała zastosowanie również do tego spadkobiercy (zapisobiercy) lub obdarowanego, który uiszcza do dnia 31. grudnia 1933 r. podatek, przypadający od jego udziału w spadku lub darowiznie bez względu na to, czy reszta spadkobierców (zapisobierców) lub obdarowanych zechce również skorzystać z tych ulg.

Ulgowa spłata powyższych podatków nie musi więc obejmować łącznej sumy podatku wymierzonego równocześnie kilku spadkobiercom lub obdarowanym właściwym nakazem płatniczym.

Przypuszczać należy, że podatnicy, zalegający z powyższymi podatkami skorzystają we własnym interesie z powyższych ulg i przez spłatę $\frac{4}{5}$ wzgl.

$\frac{1}{5}$ części pierwotnie wymierzonego podatku umorzają swe zaległości z powyższych tytułów, nawet choćby w tym celu mieli zaciągnąć mniej uciążliwe pożyczki, gdyż podobna okazja prawdopodobnie się już nie nadarzy.

Ciało św. Jakóba przez lat 500 nienaruszone.

W dniu 28 listopada przybył do Neapolu generał OO. Franciszkanów, O. Leonardo Bello, który w towarzystwie kilku biskupów, licznego orszaku prałatów i dwóch lekarzy dokonał przeniesienia zwłok św. Jakóba Marra z kaplicy starej w kościele Santa Maria la Nova do nowowypbudowanej kaplicy-oltarza. W obecności tych wszystkich świadków odkryto trumnę ze zwłokami świętego i ku wielkiemu wzruszeniu wszystkich stwierdzono, że ciało Świętego po 500 latach wcale nie ulega rozkładowi.

Miljoner jako handlarz zakazanych ksiązek religijnych.

Żandarmerja w Żylinie w Czechosłowacji zatrzymała jakiegóś starego, wynędzniałego mężczyznę, sprzedającego zakazane książki, wydane przez niemieckie Towarzystwo badaczy biblii. Przy zbadaniu personalij starca okazało się iż jest on bogatym kupcem z Magdeburga, Ryszardem Eiche, który od szeregu miesięcy uważany jest przez swą rodzinę oraz przez władze niemieckie za zaginionego.

Ryszard Eiche jest wielokrotnym milionerem. Cierpi on na obłęd religijny. W chwili zatrzymania go przez żandarmerję starzec wygłosił wobec żandarmów wielką mowę o życiu pozagrobowym.

Ryszarda Eiche odstawiono z Żyliny do granicy, gdzie oddano go władzom niemieckim.

Kronika miejscowa.

— Jednodniówka harcercska. Z okazji 15-lecia istnienia I-szej Drużyny Starszo-Harcerskiej im. Józefa Poniatowskiego w Krotoszynie, została wydana „Jednodniówka“, którą począwszy od 8. bm. harcercze będą rozsprzedawali. Jest to pierwsze tego rodzaju wydanie na terenie tutejszym, a ze względu na zawierającą historję powstania ruchu harcercskiego w Krotoszynie, oraz ogólnej ciekawej treści, zasługuje na jaknajwiększe poparcie społeczeństwa.

— Sekcja ping-pongowa przy I-szej drużynie Starszo-Harcerskiej z powodu Jubileuszu drużyny organizuje w święto 8-go bm. w harcówce (Zamku Krotoszyńskim) o godz. 10-tej przedpoł. trójmecz ping-pongowy. Mając na uwadze wielkie znaczenie propagandowe tego sportu prosimy Szan. publiczność o łaskawe poparcie.

— Kronika policyjna. W ubiegłym tygodniu włamał się nieznanym sprawcą do mieszkania Józefa Pierzchały w Zalesiu Wielkim gdzie począł rower rozbierać lecz został spłoszony i zabrał tylko 2 koła od roweru. Również w majątności Zalesie Małym zakradli się złodzieje którzy wykradli 3 etn. pszenicy lecz zostali przez policję ujęci.

— Koźmin. W czwartek, dnia 14 grudnia br. odbędzie się w mieście Koźminie jarmark na konie i bydło (mały).

GRUŹLICA

to jeden z najstraszniejszych wrogów ludzkości!!!

Niniejszem podajemy do łask. wiadomości, iż dla wygody P. T. Klijehteli

**przenieśliśmy nasz
ZAKŁAD GRAFICZNY**

mieszczący się dotąd przy ul. Koźmińskiej nr. 2 — do lokalu
przy ul. Florjańskiej 1 (dom p. Zielezińskiego)

Staraniem naszym będzie nadal PT. Klijehtelę obsłużyć jaknajlepiej a po przeprowadzeniu różnych udoskonaleń technicznych wykonać wszelkie nam poruczone zlecenia jaknajtaniej.

W przekonaniu, że P. T. Obywatelstwo miasta Krotoszyna i okolicy raczy nas nadal poprzeć jak dotąd, piszemy się z prawdziwym poważaniem

DRUKARNIA K. K. O.

miasta Krotoszyna
ul. Florjańska 1 Telefon 164.

DZIEWCZYNA

starsza, na wskroś neceziwa, kochająca dzieci do samodzielnego prowadzenia domu od zaraz potrzebna.

Zgłoszenia proszę skierować do Administracji Krotoszyńskiego Oredownika Powiatowego.

UBEZPIECZENIE

nie **odpowiada**

jeśli nie kupisz **BATERJĘ** od

W. Janickiego SKŁAD ROWERÓW
KROTOSZYN, Rynek 31

ENERGICZNE I INTELIGENTNE OSOBY

Zapewniony byt

do 1.000 zł. miesięcznie

Informacji udziela

T-wo Bankowe w Grodnie przy ul. Hoovera 9.

PIEC KAFLANY

(przenośny) potrzebny zaraz.

Zgłoszenia do Redakcji Krot. Oredownika Powiatow.

KUPUJĘ KAŻDĄ ILOŚĆ SZMAT, ŻELAZA, METALI i płace

NAJWYŻSZE CENY

STEFAN OTULAK, — Krotoszyn, ul. Kaliska nr. 49.

UBIKACJA

5 x 8 m. na warsztat do wynajęcia.

Cz. Adamiak, Krotoszyn, Rynekowa 8

NAJWYŻSZY CZAS

pomyśleć

o zakupach zimowych

Materiały na ubrania, płaszcze, kapelusze, czapki, swetry i rękawiczki.

CZAPKI GIMNAZJALNE, SZKOLNE I KAPELUSZE

wszystkie wielkości stale na składzie.

NAJWIĘSZY WYBÓR — a CENY NAJNIŻSZE

TYLKO LUSAR I SZYCH
KROTOSZYN, Rynek.

PAŃSTWOWA ODZNAKA SPORTOWA

to świadeetwo zdrowia i wszechstronnej sprawności fizycznej.

P.O.S. powinien posiadać każdy prawdziwy polak